

FLEMISH OPEN SCIENCE BOARD

Kick-off 21 februari 2020

Vlaams Regeerakkoord 2019 -2024

- ▶ **“We trekken voluit de kaart van Open Science in Europees verband, en maken onze kennisinstellingen verantwoordelijk om hierrond een beleid te voeren.**
- ▶ Wetenschappelijk onderzoek, gefinancierd met publieke middelen dient zo snel mogelijk publiek toegankelijk te worden, volgens het principe **‘zo open als het kan, zo gesloten als nodig’**.
- ▶ Dit gaat zowel op voor **toegang tot publicaties** als voor **toegang tot de achterliggende onderzoeksdata**.
- ▶ De implementatie van het Open Science beleid gebeurt in **nauw overleg met alle betrokken actoren en stakeholders**, en met voldoende aandacht voor het **carrièrematig waarderen** en valoriseren van een Open Science mentaliteit, bijvoorbeeld via altmetrics.”

Beleidsnota minister Crevits 2019-2024

- ▶ “We spelen in om de evolutie naar Open Science, dat ook in Europees verband hoog op de agenda staat. **Onze kennisinstellingen krijgen de verantwoordelijkheid om hierrond een beleid te voeren.**
- ▶ Om dit Open Science beleid in Vlaanderen vorm te geven zullen we de **FOSB (Flemish Open Science Board)** oprichten.
- ▶ Er zal naar **interoperabiliteit** gestreefd worden om zodoende een **toegangspoort naar de EOSC** (Europese Open Science Cloud) te bekomen. De implementatie van het Open Science beleid gebeurt in **nauw overleg** met alle betrokken actoren en stakeholders, en met voldoende aandacht voor het **carrièrematig waarderen** en valoriseren van een Open Science mentaliteit, bijvoorbeeld via altmetrics.”

Nota Vlaamse regering 20 december 2019

VR 2019 2012 DOC.1265/1BIS

DE VLAAMSE MINISTER VAN Economie, Innovatie, WERK, SOCIALE ECONOMIE en LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:
- Open Science beleid voor Vlaanderen en de oprichting van de Flemish Open Science Board (FOSB)
 - Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering houdende de herverdeling van begrotingsartikelen van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2019 in het kader van het Vlaams Open Science beleid

Nota Vlaamse regering 20 december 2019

- Er is een groeiende consensus dat onderzoeksgegevens niet alleen open moeten zijn, maar ook **FAIR, wat betekent Findable, Accessible, Interoperable en Reusable**, dus behoorlijk ontsloten, en compatibel met standaarden, om het open zijn van deze data zinvol te maken.
- Deze transitie vergt **investeringen in infrastructuur en in human resources**. Om de onderzoekers te begeleiden in het FAIR stockeren van onderzoeksgegevens is er een behoefte aan zogenaamde “data stewards”, zowel centraal als decentraal.
- Optimaal gebruik makend van de bestaande infrastructuren wordt gesuggereerd het **Vlaams Supercomputer Centrum (VSC)** en het **Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA)** voor respectievelijk het ontsluiten en het op lange termijn bewaren van onderzoeksgegevens in te schakelen.
- Aan het **FWO** wordt als “Research Funding Organisation” een **coördinerende rol** toebedeeld, in samenwerking met VLIR en de andere stakeholders uit het Vlaamse onderzoekslandschap.

A. WAAROM Open Science?

1. **Leidt tot beter onderzoek en efficiëntere besteding van middelen**
2. **Stimuleert economische groei in de (data-)economie**
3. **Verhoogt het maatschappelijk draagvlak voor onderzoek**
4. **Stimuleert open innovatie**

B. Europees & internationaal kader

- ▶ Kadert in Responsible Research and Innovation (RRI)
- ▶ AI aanwezig in Horizon 2020
- ▶ Wordt nog versterkt in Horizon Europe
- ▶ Commission Recommendation of 25 april 2018 on acces to and preservation of scientific information:
 - Spoort MS aan tot “clear policies (as in national action plans)
- ▶ Nieuwe PSI-richtlijn: het is de bedoeling dat ook research data als “public sector information” wordt beschouwd, en dus wettelijk wordt verankerd voor materiaal dat al beschikbaar is.
- ▶ Global Science Forum van de OESO update van de “Recommendation on Open Data” : nu bezig
- ▶ Ursula Von Der Leyen op het World Economic Forum, 22 januari 2020:
 - *“There’s no doubt the EOSC will play an imporant role in Europe’s future”*

C. De European Open Science Cloud

- ▶ De EOSC is een Europese “cloud” van data repositories
- ▶ De bedoeling is om een “federated” model te maken = koppeling van wat er in de lidstaten en/of Europees bestaat
- ▶ Bijzonder rol van de ESFRI (European Strategy Forum for Research Infrastructures)
 - Data intensief
 - Reeds grotendeels bezig met interoperabel en gekoppeld
- ▶ **Heeft een Governance Board en een Executive Board met EB - werkgroepen**
 - Bart Dumolyn GB member voor BE
 - BE experts, VL experts Frederik Coppens (VIB) en Sadia Van Cauwenberghe (ECOOM / UHasselt / FRIS betrokken)
- ▶ **BELANGRIJK deel van het FOSB-verhaal is de weg naar EOSC voorbereiden door een “Flemish Cloud” te creëren**

E. Vier uitdagingen voor de uitrol van een Open Science beleid in Vlaanderen

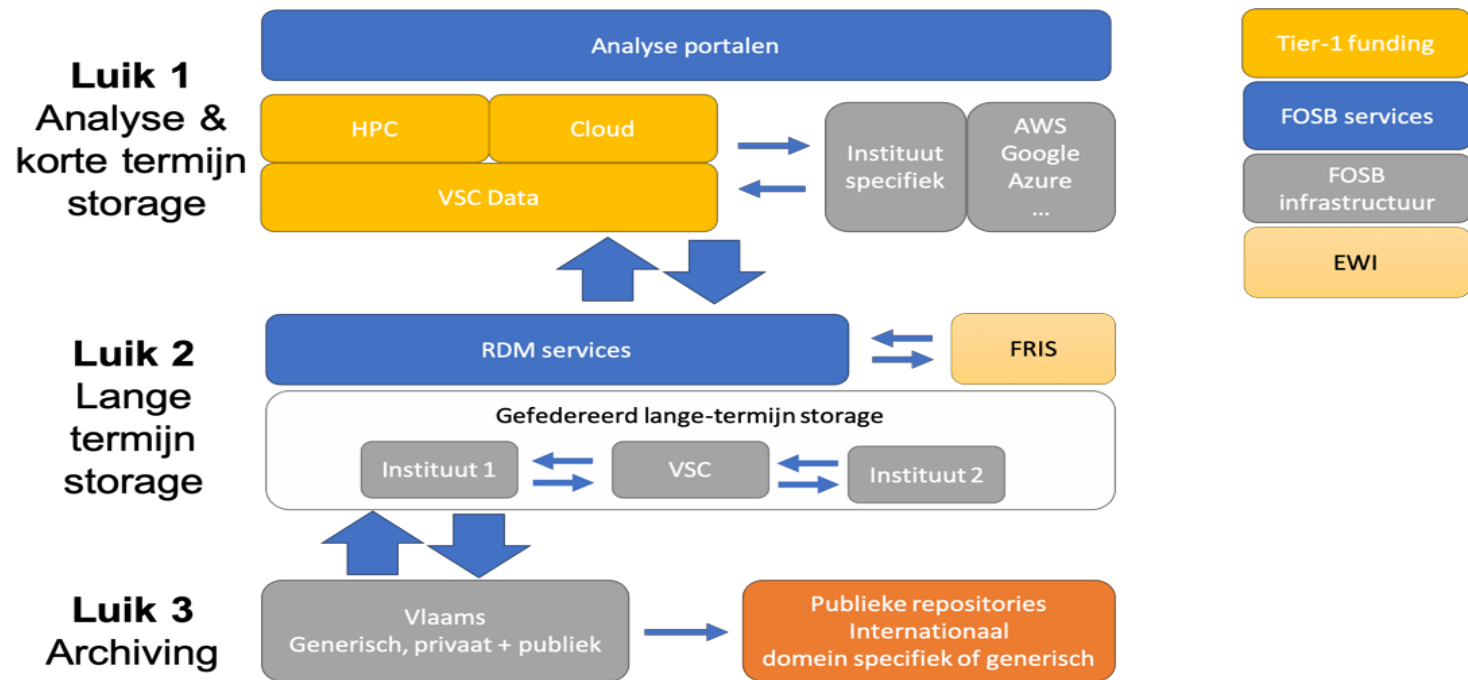
- 1. Infrastructuuruitdaging**
- 2. HR uitdaging**
- 3. Governance uitdaging**
- 4. Budgettaire uitdaging**

1. INFRASTRUCTUUR uitdaging (1)

- ▶ **Hybride RDM-infrastructuur: naar een hybride oplossing voor de DRIE niveau's van data storage, rekening houdend met domeinspecifieke factoren**
- ▶ **Het VSC als aangewezen partner voor een hybride RDM-infrastructuur**
- ▶ **Long term archiving: rol VIAA en Digitaal Archief Vlaanderen moet worden bekeken**

1. INFRASTRUCTUUR uitdaging (2)

- ▶ Model “VSC” dat aansluit op EOSC : “hybride” model (VIAA in luik 3)

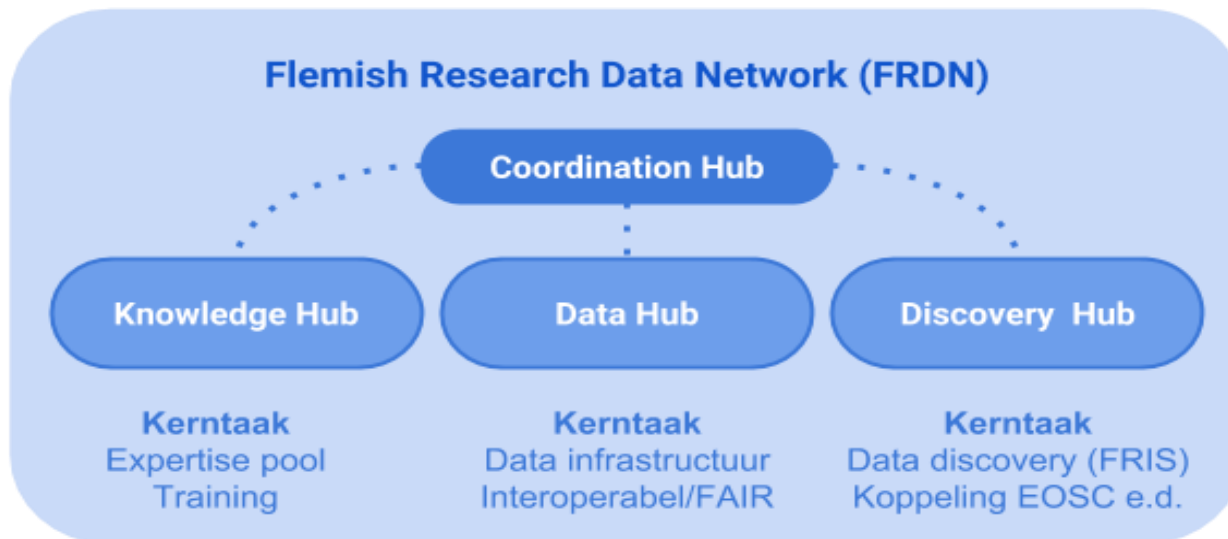

2. HR – uitdaging

- ▶ **Noodzaak tot infrastructuur: maar deze moet ook ‘bemenst’ worden (technici in VSC,...)**
- ▶ **DATA stewards die ‘decentraal’ moeten worden geworven (cfr white paper)**

3. De Governance uitdaging (2): operationalisering via FRDN

- ▶ Voorstel in NOTA VR: coördinatie van de operationele eenheid onder te brengen bij het FWO -> wegens haar centrale rol in het onderzoekslandschap + VSC is ook daar gepositioneerd

5. Werkagenda FOSB

- ▶ **Huishoudelijk reglement opstellen**
- ▶ **Operationele eenheid onder brengen bij FWO: modaliteiten**
- ▶ **OS Roadmap uitwerken + ontwerp begroting tegen JUNI 2020**
=> **werkgroepen oprichten**
 - Werkgroep VLIR “RDM & Open Science” uitbreiden? (KPI’s, haalbaarheid, data stewards, knowledge hub)
 - Werkgroep “infrastructuur” (connectie met VSC, FRIS, koppeling bestaande repositories, ICT-gericht)
 - Werkgroep “metadata / standaardisatie” in kader van open science EOSC
 - Denkbaar is het oprichten van “discipline-specifieke” werkgroepen (life sciences, applied sciences, humanities,..) gezien de uitdagingen. => **Connecting ESFRI’s project**
- ▶ **Volgende vergadering 30 maart**